

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2017CC854
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1254

datum uitspraak 27 juli 2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie der Assumptionisten,
tot voor kort gevestigd te Boxtel, thans te Parijs (Frankrijk),
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door mr. L.H.J. Verhoeven, juridisch adviseur

of (op basis van een afgegeven garantstelling) te voldoen door:

de Konferentie Nederlandse Religieuzen,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
hierna te noemen: KNR

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 7 februari 2017.

1.2 *verloop van de eerste compensatieprocedure (pater [naam])*
Om proceseconomische redenen heeft de Compensatiecommissie - op basis van het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 mei 2016 met zaaknummer 2014W1254 waarin het seksueel misbruik dat verzoeker door [naam] was aangedaan gegrond is verklaard - op 24 juli 2017 een advies uitgebracht (met zaaknummer 2017CC854). In dat advies heeft de Compensatiecommissie verweerder geadviseerd om aan verzoeker een bedrag van €20.000,- te betalen op basis van een indeling in categorie 3. Die procedure, die heeft geresulteerd in het hiervoor genoemde advies van de Compensatiecommissie d.d. 24 juli 2017, wordt hierna genoemd: 'eerste compensatieprocedure'.

1.3 verloop van de onderhavige (tweede) compensatieprocedure

Bij mailbericht met bijlagen d.d. 10 juli 2017 heeft mr. Geraads de ingediende aanvraag aangevuld en de gestelde vermogensschade van verzoeker schriftelijk nader toegelicht. Door de griffie is geen door verweerder ingevuld antwoordformulier ontvangen.

1.4 Volledigheidshalve heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling per mailbericht van 20 juli 2017 aan partijen de categorie-indeling bekend gemaakt.

1.5 Op 19 juli 2017 heeft de secretaris van de KNR aan verzoeker een brief gestuurd die betrekking heeft op de aanvraag van verzoeker. De Compensatiecommissie heeft een afschrift van deze brief ontvangen. Voornoemde brief luidt - voor zover hier relevant - :
“(…) De KNR staat garant dat het bedrag van de door de Compensatiecommissie toe te wijzen compensatie op uw rekening wordt overgemaakt.(…)”

1.6 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Verzoeker, verweerder en de KNR hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Vaststaande feiten in de eerste Compensatieprocedure:

In de eerste compensatieprocedure is de Compensatiecommissie voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie uitgegaan van de feiten en omstandigheden, zoals die door de Klachtencommissie in het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 mei 2016 vastgesteld en gegrond zijn bevonden. De Compensatiecommissie heeft deze feiten en omstandigheden aldus samengevat in haar advies van 24 juli 2017:

Citaat: “ *Verzoeker komt uit een katholiek gezin met negen kinderen. De vader van verzoeker was [beroep]. Op enig moment kocht de vader van verzoeker zich in, in een praktijk in [instelling] van [plaats] en verhuisde het gezin van [plaats] naar [plaats]. Omdat verzoeker, vanwege aanpassingsproblemen, niet zo goed presteerde op [middelbare school], besloot zijn vader hem naar internaat [internaat] in [plaats] te sturen. Verzoeker was op dat moment [leeftijd] jaar oud. Verzoeker heeft van ongeveer [maand] [jaar] tot ca. [maand] [jaar] op internaat [internaat] gezeten*

Misbruik door wijlen [naam] (Advies Klachtencommissie d.d. 31 mei 2016)

Wijlen [naam] (hierna: [naam]) hield 's avonds en 's nachts toezicht op de slaapzaal. In de avond/nacht haalde hij verzoeker uit bed en nam hem mee naar zijn kantoortje. Gedurende driekwart jaar heeft [naam] zichzelf veelvuldig in het bijzijn van verzoeker bevredigd. Hierbij betastte [naam] verzoeker en probeerde hij verzoeker af te trekken, hetgeen niet lukte.”

Dit seksueel misbruik heeft de Compensatiecommissie in haar advies van 24 juli 2017 ingedeeld in categorie 3.

2.2 Vaststaande feiten in de onderhavige tweede Compensatieprocedure:

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar adviezen d.d. 31 mei 2016 en 22 maart 2017 gezien in samenhang met de beslissing van de bijzondere kamer d.d. 2 juni 2017 zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader

beschreven in de adviezen en de beslissing van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Misbruik door wijlen [naam] (Advies Klachtencommissie d.d. 22 mei 2017 i.c.m. de beslissing van de bijzondere kamer d.d. 2 juni 2017)

Direct op de tweede dag van zijn verblijf op het internaat werd verzoeker benaderd door wijlen [naam] (hierna: [naam]). [naam] was leraar [vak] en hij zou verzoeker bijles geven. Verzoeker vond dit vreemd, want zijn [vak] was helemaal niet slecht. [naam] nam verzoeker mee naar zijn kamer. Op de kamer van [naam] moest verzoeker bij hem op schoot komen zitten. Direct begon [naam] aan verzoeker te friemelen, ook aan het geslachtsdeel van verzoeker. Vervolgens masturbeerde [naam] in het bijzijn van verzoeker. [naam] was helemaal naakt en verzoeker was deels naakt. Na deze eerste ontmoeting, hebben nog meer ontmoetingen plaatsgevonden. Het bleef daarbij niet alleen bij het friemelen aan het lichaam van verzoeker. [naam] heeft verzoeker met enige regelmaat anaal verkracht.

Misbruik door wijlen [naam] (Advies Klachtencommissie d.d. 22 mei 2017 i.c.m. de beslissing van de bijzondere kamer d.d. 2 juni 2017)

Wijlen [naam] (hierna: [naam]) was [functie] van het internaat. Tevens was hij assistent-groepsleider en in die hoedanigheid regelmatig op de groep. Verzoeker is gedurende zijn verblijf op [internaat] door [naam] met enige regelmaat anaal verkracht en [naam] stak daarbij ook wel eens allerlei voorwerpen in de anus van verzoeker.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Voor de categorie-indeling dient het totale verzoeker aangedaan seksueel misbruik te worden beoordeeld. Het gaat om de vraag in welke categorie het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn totaliteit is aangedaan, dient te worden ingedeeld. Daarom dient zowel het seksueel misbruik, zoals onder 2.1 genoemd (en dat de basis vormde voor het eerste advies van de Compensatiecommissie d.d. 24 juli 2017), alsmede het seksueel misbruik dat in de onderhavige (tweede) procedure aan de orde is, zoals onder 2.2 genoemd, als uitgangspunt te worden genomen.

3.2 meerdere daders

In de eerste en onderhavige aanvraag is tezamen sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie, daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling n.a.v. misbruik paters [naam] en [naam]

Gelet op het afzonderlijk door [naam] en [naam] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat zowel bij het door [naam] als bij het door [naam] aangedane seksueel misbruik sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving in beide gevallen aan op de jonge leeftijd van 12 jaar,
- Het misbruik heeft in beide gevallen gedurende een langere periode regelmatig dan wel met enige regelmaat plaatsgevonden,
- Het misbruik bestond in beide gevallen uit anale penetratie,
- Het misbruik vond plaats op het internaat dat op dat moment het 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.

3.4 categorie-indeling n.a.v. het misbruik pater [naam]

Het seksueel misbruik dat verzoeker door [naam] is aangedaan, heeft de Compensatiecommissie in haar advies van 24 juli 2017 ingedeeld in categorie 3, zoals bedoeld in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

Voorgaande brengt (met in achtneming van het vermelde onder 3.2) met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door [naam], [naam] en [naam] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, zoals bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Mr. Geraads heeft namens verzoeker de gestelde vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Verzoekers standpunt laat zich als volgt samenvatten.

Het seksueel misbruik heeft een grote impact (gehad) op zijn persoonlijk leven. Hij heeft jarenlang moeite gehad met intimiteit en met nabijheid van zijn naasten, onder wie zijn kinderen. Hij heeft veel en hard gewerkt en het seksueel misbruik en de herinneringen eraan jarenlang onderdrukt. Hij heeft goed verdiend in zijn leven, maar dit werd minder in de jaren vanaf [jaar]. Hij was in die tijd als zelfstandig ondernemer werkzaam. Door de niet langer

weg te drukken herinneringen aan hetgeen hem destijds in [internaat] is aangedaan (hij kampt met herbelevingen, nachtmerries, dissociatie-verschijnselen, schaamtegevoelens en een posttraumatisch stresssyndroom) heeft hij vanaf [jaar] minder inkomsten kunnen genereren. Hij heeft zeer intensief psychologische hulp moeten aanwenden. De totale gederfde inkomsten worden begroot op meer dan de maximaal te adviseren vergoeding. Hij is thans nog immer onder behandeling en lijdt aan een posttraumatisch stresssyndroom.

Het feit dat de gehele procedure bij de Klachten- en Compensatiecommissie - door toedoen van verweerder - zo uiterst moeizaam en traag is verlopen, heeft verzoeker in ernstige mate geraakt, gekwetst en in wezen secundair gevictimiseerd. Dit gegeven dient door de Compensatiecommissie mede te worden meegewogen, aldus verzoeker, bij het bepalen van de hoogte van het smartengeld.

Verzoeker wenst - samenvattend - aanspraak te maken op het maximaal te adviseren compensatiebedrag in categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Mr. Verhoeven heeft bij brief van 13 juli 2017 namens verweerder gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld. De Congregatie verwerpt zowel de klachten van verzoeker als de voorgenomen categorie-indeling. De berekening van de geleden schade is onvoldoende met bewijzen gestaafd. Mr. Verhoeven betwist dat de terugval in inkomen te danken is aan de procedure en dan met name de houding van verweerder daarin.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting op de Compensatieregeling, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren beoordeeld.

4.6 De in deze procedure te beantwoorden vraag komt er in de kern op neer of voldoende aannemelijk is geworden dat verzoeker sinds [jaar] als zelfstandig ondernemer minder inkomsten heeft kunnen genereren, dan het geval zou zijn geweest indien hij in het geheel niet seksueel zou zijn misbruikt.

Verzoeker is werkzaam geweest voor diverse bedrijven, onder meer in [branche], die failliet zijn gegaan. Hierdoor is hij, naar de Compensatiecommissie begrijpt, op enig moment noodgedwongen een eigen onderneming gestart. [Naam] (GZ-psycholoog en psychotherapeut) verklaart in haar brief van 6 juli 2017 dat verzoeker op dagen waarop de behandeling plaatsvond, hij de rest van de dag niet kon werken en door extreme angsten kon verzoeker ook niet met nieuwe projecten starten. Daarnaast zijn de gevolgen die de klachtenprocedure op het psychisch functioneren en psychisch welbevinden van verzoeker groot gebleken, aldus [naam].

De Compensatiecommissie overweegt als volgt. Uit de overgelegde cijfers van de onderneming van verzoeker blijkt dat er, behoudens een enkel jaar, geen winst is gemaakt. Pas in 2016 is het bedrijf winstgevend geworden. Het feitelijke loon dat verzoeker uit zijn onderneming heeft gehaald is wisselend. Duidelijk is dat het seksueel misbruik dat verzoeker op [internaat] is aangedaan een niet uit te wissen impact heeft gehad op verzoeker en op zijn contact met zijn meest naasten, waaronder zijn kinderen, en dat hij aangewezen was op intensieve psychologische behandeling. Voorts wordt opgemerkt dat er geen aanwijzingen zijn dat sprake is geweest van andere potentieel beschadigende factoren in het leven van verzoeker, dan het seksueel misbruik op [internaat]. Nu een concrete berekening van vermogensschade lastig is te maken, zal de Compensatiecommissie deze schattenderwijs vaststellen.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €75.000,-- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden. Aangezien de Compensatiecommissie in haar advies d.d. 24 juli 2017 reeds heeft bepaald dat verweerder een bedrag van €20.000,-- aan verzoeker dient te betalen, resteert in deze tweede compensatieprocedure een te adviseren bedrag van €55.000,-- dat aan verzoeker dient te worden betaald.

Dit bedrag dient door verweerder aan verzoeker te worden voldaan. Mocht verweerder dit nalaten, dan dient de KNR het bedrag van €55.000-- aan verzoeker te voldoen krachtens de onder overweging 1.4 vermelde garantstelling.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.827,77 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt. Nu de Compensatiecommissie in haar uitspraak d.d. 24 juli 2017 reeds heeft bepaald dat een bedrag van €1.000,-- voor vergoeding in aanmerking komt, resteert thans nog een bedrag van €1.827,77.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- i) een bedrag van €55.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- ii) aan mr. N.D. Geraads een bedrag van €1.827,77 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand,

en adviseert de KNR - in geval dat en voor zover verweerder heeft nagelaten om binnen de termijn van zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak de hierboven onder i) en ii) genoemde bedragen te betalen - de hierna vermelde bedragen te betalen:

- iii) een bedrag van €55.000,-- aan verzoeker, alsmede
- iv) aan mr. N.D. Geraads een bedrag van €1.827,77 ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. D.J. van der K. (plv. voorzitter), mr. B. H. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 27 juli 2017 en is ondertekend door de plaatsvervangend voorzitter.

plaatsvervangend voorzitter